

Fan platformasi

Fanning to'liq nomi: AVTOMATLASHTIRISHNING IJROCHI QURILMALARI

Fan kodi: B312ABN

Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4

davomiyligi: 1 semestr

Kafedra: Informatika, avtomatlashtirish va boshqaruv

Fan qaysi yo'naliш talabalari uchun: Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarishni avtomatlashtirish va boshqarish (kimyo va oziq-ovqat sanoati)

Fan ma'ruza o'qituvchisi: Akromxodjaev Yo'ldoshxo'ja Tursunxojayev

Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120 Email: akromxojayeva1142@gmail.com

Fan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari):

Prerekvizitlar: Kimyo sanoati va oziq-ovqat sanoati	Tanlov turi: majburiy fan uchun kadrlarni tayyorlash
---	--

Fanning qisqacha bayoni: Fan avtomatlashtirishning ijrochi qurilmalari bilan ishslash, avtomatlashtirish sohasidagi ijrochi qurilmalarning tuzilish tamoyillari va ishslash prinsiplarini, ijrochi qurilmalarining statik, dinamik va ishonchlilik tavsiflarini hisoblash usullarini, avtomatlashtirishning texnik vositalarini talab etilgan tasniflarini shakllantirishni, texnologik jarayonlarni avtomatlashtirish ***darajasini***

Fanning maqsadi: “Avtomatlashtirishning ijrochi qurilmalari” fani dasturi texnologik jarayonlarni avtomatlashtirishga bo'lgan texnik talablar darajasidan kelib chiqib, avtomatlashtirishning ijrochi qurilmalari tasnifini, ishslash prinsiplarini, ijrochi qurilmalari to'g'ri tanlash va ishlatish masalalarini qamraydi.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlар tayyorlanadi

No	Fan mavzulari	Ma'r uza soatla r hajmi	Amaliy mashg' ul ot soatlar hajmi	Laborat oriya mashg'u loti soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatları
1.	Kirish. Ijrochi qurilmalarning texnologik jarayonlarni boshqarish tizimidagi o'rni va ahamiyati				
2.	Qadamli dvigatellar.Ishlash prinsipi.Aylanishlar soni.				
3.	Tishli tayanch konstruksiyalarni o'rganish. Qadamli dvigatellarda aylanishlar tezligini boshqarish.				
4.	Drayverlar va kontrollerlar				
5.	Qadamli dvigatellarni boshqarish va ularning				
6.	Uzluksiz yuritmali ijro mexanizmlar				
7.	O'zgaruvchan tokda ishlovchi motorlar. Ishlovchi motorlar ishini o'rganish. Dvigatellarni aylanishlar tezligini				

8.	Chiziqli ijro elementlar				
9.	Gidravlik ijro elementlari .				
10.	Pnevmatik rostlagichlar va ikkilamchi qurilmalar				
11.	Mantiqiy funksiya. Algebraik mantiq.				
12.	Ko'pmanolgi logika. Mantiqiy muloxaza. Mantiqiy predikat.Matiqiy sxemalar.Avtomatlar.				
Jami		24	24		72

Adabiyotlar

- 1.Ю.М.Клим. Типовые элементы систем автоматического управления. Москва Форум-ИНФРА-М 2002.
- 2.Шишмарев.В.Ю. Автоматизация технологических процессов. Москва. АСАДЕМА 2005
- 3.Yusupbekov N.R., Muxamedov B.I, Gulyamov Sh.M. Texnologik jarayonlarni nazorat qilish va avtomatlashtirish.
- 4.Юсупбеков Н.Р. ва бошқалар. Технологик жараёнларни бошқариш системалари.
- 5.Terry L.M. Bartlet Industrial automated systems: Instrumentation and motion control.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Шандров Б.В., Чудаков А.Д. Технические средства автоматизации и управления. Конспект лекций. – М.: МГОУ, 2004
2. Yusupbekov N.R. va b.. Avtomatika va nazorat o'lchov asboblarining tuzilishi va vazifasi. – Toshkent: Iqtisod
3. Донской А.С. Основы пневмоавтоматики: Учеб. пособие. – СПб.: Изд-во Поли-техн. ун-та, 2016. – 77 с.
4. Электронные устройства автоматики. Электронные усилители : методические указания по выполнению лабораторных работ / сост. В. Ф. Куксевич, Ю. В. Новиков, В. Н. Шут. – Витебск : УО «ВГТУ», 2021. – 55 с.

Internet saytlari

1. [www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portalı.](http://www.gov.uz)
2. [www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjalari ma'lumotlari milliy bazasi.](http://www.lex.uz)
3. www.ziyonet.uz
4. <http://infotechlib.narod.ru/index/0-16>
5. <http://kpolyakov.spb.ru/uni/teapot.htm>
6. <http://tau-predmet.narod.ru/>
7. www.newlibrary.ru

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murijaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Dushanba	9:30-10:50	B-Z